

Handläggare
Lena Carling och
Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden
den 24 maj 2022

Fördelning av stimulansbidrag till – God och nära vård 2022

Förvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedel till äldreomsorgen 2022 motsvarande 51,7 miljoner kronor.

Sammanfattning

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har enats om överenskommelsen God och nära vård 2022 som en grund för dessa stimulansmedel. Stockholms stad har tilldelats 51,7 mnkr för arbete inom överenskommelsen. Överenskommelsen är fördelad enligt följande tre områden:

1. Nära vård – omställningsarbete (38,4 mnkr)
2. Goda förutsättningar för vårdens medarbetare (8,0 mnkr)
3. Vidareutbildning för sjuksköterskor (5,3 mnkr)

Äldreförvaltningen tilldelas 1,3 mnkr enligt förslaget av dessa medel för att leda och samordna arbetet gällande kartläggning, gemensam målbild och handlingsplan inom äldreomsorgen.

Den del som avser ”Nära vård – omställningsarbete” föreslås användas inom följande fyra områden:

- Samverkan mellan regionen och stadsdelsförvaltningar - Gemensam målbild för att uppnå omställningen till nära vård genom lokala samverkansstrukturer och gemensamma mötesforum.
- Personcenterat förhållningssätt - Tillgång till likvärdig vård- och omsorg.
- Hälsöfrämjande och förebyggande insatser - Preventivt och proaktivt arbetssätt.
- Målgruppsanpassning av vårdtjänster till de med störst behov.

Av de 38,4 mnkr som avser ”Nära vård – omställningsarbete” fördelas 36,6 mnkr till stadens 13 stadsdelsförvaltningar, 1,2 mnkr till LSS-hälsan samt 0,6 mnkr för ledning och samordning av arbete med God och nära vård. Detta arbete ska inbegripa samtliga regiformer.

Av de 8,0 mnkr som avser ”Goda förutsättningar för vårdens medarbetare” fördelas 7,4 mnkr till utförarverksamheter som har hälso- och sjukvårdsansvar inom staden, 0,5 mnkr till LSS-hälsan samt 0,1 mnkr ledning och samordning av arbetet. Detta bidrag utgår till såväl kommunalt som enskilt drivna verksamheter.

Av de 5,3 mnkr som fördelats till ”Vidareutbildning av sjuksköterskor” kommer 4,4 mnkr att användas för utbildning till specialistsjuksköterska, 0,3 mnkr fördelas till LSS-hälsan samt 0,6 mnkr till ledning och samordning av arbetet.

Bakgrund

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har enats om överenskommelsen God och nära vård 2022 som en grund för dessa stimulansmedel. Genom den Regionala Samverkans- och Stödstrukturen (RSS) har kommunerna i Stockholms län tilldelats drygt 146 mnkr för arbete med God och nära vård 2022. Storsthlm har en samordnande roll för RSS Stockholms län och fungerar som mottagare av länsgemensamma statliga stimulansmedel. Styrgruppen för RSS, där socialchefer företräder länets kommuner, har den 16 februari 2022 ställt sig bakom förslaget om fördelning av årets stimulansmedel.

Ärendet

I Stockholms stad har äldreförvaltningen uppdraget att administrera och fördela stimulansmedel till stadens verksamheter inom äldreomsorgen och i de fall som personer under 65 år berörs, även till denna grupp. För 2022 har staden tilldelats 51,7 mnkr enligt överenskommelsen om God och nära vård enligt följande tre områden:

1. Nära vård – omställningsarbete (38,4 mnkr)
2. Goda förutsättningar för vårdens medarbetare (8,0 mnkr)
3. Vidareutbildning för sjuksköterskor (5,3 mnkr)

Överenskommelse God och nära vård

Sveriges kommuner och regioner och staten har upprättat överenskommelsen God och nära vård 2022, en omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav, en

överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner.

Utvecklingen av God och nära vård innebär inte en ny organisationsform eller vårdnivå och är inte heller en ny benämning på dagens primärvård. Det handlar om ett förhållningssätt för en mer personcentrerad hälso- och sjukvård där samarbetet och samverkan mellan regioner och kommuner är central. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan och där patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar. Etablering av långsiktig samverkan är en framgångsfaktor för det fortsatta arbetet.

Den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga men även i den yrkesverksamma befolkningen och hos äldre. Den som söker hjälp för psykisk ohälsa behöver mötas med trygghet, förståelse och kompetens. Samverkan mellan olika delar av den regionala och kommunala hälso- och sjukvården, socialtjänsten och andra relevanta aktörer behöver fungera mer effektivt, så att den som har stora behov eller samsjuklighet i beroendesjukdomar och annan psykisk ohälsa, till exempel till följd av våldsutsatthet, inte riskerar att falla mellan stolarna.

Regionerna och kommunerna bör tillsammans upprätta gemensamma målbilder och en strukturerad samverkan för att driva omställningen med utgångspunkt i lokala förutsättningar och behov. Inom ramen för samverkan är det viktigt att det hälsofrämjande, förebyggande och det rehabiliterande arbetet prioriteras.

Nära vård – omställningsarbete

I överenskommelsen God och nära vård anges att denna del av stimulansmedlen dels kan användas för generella insatser, dels för särskilda insatser inom följande områden:

- Samverkan mellan regioner och kommuner.
- Hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbetssätt.
- Undvik slutenvård genom proaktiva arbetssätt.
- Insatser för ett ändamålsenligt resursutnyttjande för omställningen.

Goda förutsättningar för vårdens medarbetare

Enligt överenskommelsen God och nära vård kan dessa medel, förutom generella insatser, bland annat användas inom följande områden:

- En ändamålsenlig kompetensförsörjning för omställning till en nära vård.
- Utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen.
- Utbilda vårdens framtida medarbetare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samverkan med avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 18 maj 2022. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 17 maj 2022 och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 19 maj 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Då fördelningen av dessa medel är uppdelad på tre områden föreslås också tre modeller för att intentionerna i respektive del ska uppnås på bästa sätt. Äldreförvaltningen tilldelas 1,3 mnkr enligt förslaget av dessa medel för att leda och samordna arbetet gällande kartläggning, gemensam målbild och handlingsplan inom äldreomsorgen.

Fördelning av medel för "Nära vård – omställningsarbete"

De medel som fördelas till nära vård ska kunna användas inom en rad områden för att stärka nya, redan pågående satsningar eller bibehålla effekter av redan gjorda satsningar. Även offentligt finansierade privata aktörer ska kunna få ta del av medlen och medverka till att insatserna som framgår av överenskommelsen genomförs. De som tar emot dessa medel ska kunna återredovisa vad de använts till i återredovisningen till Storsthlm.

Äldreförvaltningen föreslår att detta arbete konkretiseras i följande fyra områden:

- Samverkan mellan regionen och stadsdelsförvaltningar - Gemensam målbild för att uppnå omställningen till nära vård genom lokala samverkansstrukturer och gemensamma mötesforum.
- Personcenterat förhållningssätt - Tillgång till likvärdig vård- och omsorg.
- Hälsöfrämjande och förebyggande insatser - Preventivt och proaktivt arbetssätt.
- Målgruppsanpassning av vårdtjänster till de med störst behov.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att arbetet med att uppnå en nära vård sker på ett kommundemensamt sätt för att bästa resultat ska kunna uppnås. En fördelning till varje enskild utförare av hemtjänst respektive särskilt boende skulle ställa krav på att dessa utförare skulle etablera egna kontakter med regionen. Med tanke på det stora antalet utförare och att flera utförare är små skulle denna typ av fördelning riskera att dessa medel inte används enligt intentionerna. Därför föreslår förvaltningen att 38,4 mnkr avseende Nära vård – omställningsarbete fördelas enligt följande:

- Stadens 13 stadsdelsförvaltningar tilldelas 36,6 mnkr.
- LSS-hälsan tilldelas 1,2 mnkr.
- Äldreförvaltningen tilldelas 0,6 mnkr för ledning och samordning av arbete.

I likhet med omställningsarbetet under 2021 ska stadsdelsförvaltningarna även 2022 ha ett fortsatt samarbete mellan regionen och såväl kommunal som privata utförare inom äldreomsorgen.

Den modell som föreslås för de 36,6 mnkr är identisk med den som används för att fördela medel för äldreomsorg till stadsdelsförvaltningarna i kommunfullmäktiges budget för 2022. Modellen baserar sig på följande tre variabler:

- Ålder
- Inkomst
- Ensamboende

Dessa variabler viktas i ett antal åldersgrupper och inkomstgrupper samt två grupper för ensamboende/flerboende. Argumenten för att använda denna modell är att den speglar respektive stadsdelsförvaltning behov av äldreomsorg under 2022 samt att den är välkänd och accepterad i staden. Fördelningen framgår av detta ärendes bilaga.

Socialförvaltningens stadsövergripande enhet LSS-hälsan ger kommunal hälso- och sjukvård till personer som bor i bostad med särskild service enligt LSS och/eller deltar i daglig verksamhet enligt LSS. Inköp, utbildningar och förvaltningskostnader till stadsdelsförvaltningarna i syfte att uppnå ett personcenterat förhållningssätt uppgår till 0,8 mnkr. Till LSS-hälsan utgår även 0,4 mnkr för hälsofrämjande och förebyggande projekt.

Fördelning av medel för "Goda förutsättningar för vårdens medarbetare"

Äldreförvaltningen föreslår att detta arbete konkretiseras i följande två delar:

- En ändamålsenlig kompetensförsörjning och utbilda vårdens framtida medarbetare - Kompetensutveckling, utbildning och studenter.
- Utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen - Hälsöfrämjande och hållbar arbetsmiljö, bemanning, ledarskap och teamarbete.

Förvaltningen föreslår att 8,0 mnkr avseende *Goda förutsättningar för vårdens medarbetare* fördelas enligt följande:

- Privata och kommunala utförare tilldelas 7,4 mnkr
- LSS-hälsan tilldelas 0,5 mnkr.
- Äldreförvaltningen tilldelas 0,1 mnkr för ledning och samordning av arbete.

Dessa medel fördelas till utförarverksamheter som har hälso- och sjukvårdsansvar, alltså vård- och omsorgsboenden, servicehus och LSS-hälsan. Denna del kräver ett aktivt sökande av bidraget och det finns ett antal privata utförare och stadsdelsförvaltningar som valt att inte söka dessa medel. De medel som avsatts fördelas efter hur många platser som respektive utförare har på sitt vård- och omsorgsboende respektive servicehus. Anledningen till detta är att antalet platser väl speglar omfattningen för respektive boende.

De vård- och omsorgsboenden och servicehus som tar del av dessa medel ska antingen vara belägna inom Stockholms stads gränser eller att minst 80 procent av de boende har beslut som fattats av Stockholms stad. Detta gäller såväl kommunalt som enskilt drivna verksamheter. Fördelningen sker efter antalet platser där beslut fattats av Stockholms stad.

En satsning görs även för att LSS-hälsan ska få möjlighet till en sammanhållen journal samt förbättrade möjligheter för samarbete och samverkan med Regionens primärvård. Denna kostnad om 0,5 mnkr avser inköp, implementering och förvaltningskostnader för journalsystemet Take Care.

Fördelning av medel för Vidareutbildning av sjuksköterskor
Förvaltningen föreslår att 5,3 mnkr avseende *Vidareutbildning av sjuksköterskor* fördelas enligt följande:

- Det fördelas 4,4 mnkr till utbildning till specialistsjuksköterska.
- LSS-hälsan tilldelas 0,3 mnkr.
- Äldreförvaltningen tilldelas 0,6 mnkr för ledning och samordning av arbete.

De 4,4 mnkr till vidareutbildning av sjuksköterskor inom äldreomsorgen är en fortsättning på den satsning på specialistsjuksköterskor som inleddes hösten 2021 och som fortsätter till och med vårterminen 2023. Personal från både privata och kommunala utförare kan delta i dessa utbildningar.

Till LSS-hälsan utgår 0,3 mnkr avseende kostnaden för tre medarbetare som läser vidare till specialistdistriktssköterska. Den satsningen inleddes hösten 2021 och fortsätter till och med vårterminen 2023.

Jämställdhetsanalys

Dessa stimulansmedel syftar till att uppnå ett bättre samarbete mellan de parter som samverkar om den äldres vård och omsorg men de innehåller även vissa kompetenshöjande insatser. Äldreförvaltningen kan inte se att dessa insatser skulle ha någon påverkan på vilket kön som den äldre tillhör.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hamnes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilaga

Fördelning av medel för God och nära vård